

1.15); नाज्ञाताद्गृह्यते भाटी चरन्ति म्लेच्छगायनाः SamaMā. 3. 26; 'सर्वस्य वशी सर्वस्थानः' इति तेषामज्ञातानामादरेण विधानात् VedāntSā.(Rā.) 317.5 (on iii. 3.39); निदेशेनामुना वेत्ति स्वमज्ञातं च धम्मटः RājTa.(Ka.) 7.1027; किमज्ञातं सुबुद्धीनामतो मन्दार्थमुच्यते Lila. 61 (12); प्रधानपुरुषाणां ज्ञानाज्ञानाभ्यां ग्रामो ज्ञातोऽज्ञात इत्येवमादिध्यपदेशः SarvaDaSam. 5.213; **Aii** of unknown nature or species or relation परा तमज्ञातं यक्षमभ्ररात्रं सुवामसि AV. vi. 127.3; अज्ञाते किमिहेच्छसि AV. x. 1.20; अज्ञाते P. v. 3.73; GaṇPā. 186.19; GaṇRa. 3.187 (229); अज्ञातान् डण्डुभांश्चैव ... विद्यात् मधुरान् रसपाकतः BhelaS. 46.4 (1.27); नातिकार्यं नाति-सायं नातिमध्यदिने स्थिते । नाज्ञातेन समं गच्छेत् ManuSm. 4.140; 5.17; अज्ञाते मन्त्रे तद्गतो भावशब्दः SābaBh. 434.5 (on ii. 1.32); वाक्शस्तमन्वु-निष्कृतमज्ञातं च सदा शुचि YājñSm. 1.191; अनुकृतिरुवज्ञातः परपूर्वापति-स्तथा ।...पितृश्राद्धेषु वर्जिताः BrParāSm. 7.9; CāndraVyā. iv. 3.62; JaineVyā. 271.29 (on iv. 2.35); SākaṭāVyā. iii. 4.86; SiddhaHe. vii. 3.33; सर्वथा तद्भवेन्नमज्ञातमौषधं यथा DeviBhāP. v. 4.18; न ह्यज्ञातस्य रोगस्य चिकित्सा जातु युज्यते TriśaSaPuC. i. 1.646; भोज्यभेदे फलं सर्वमज्ञातं बहुबीजवत् MalliC. 7.645; न ह्यज्ञाते व्याधौ चिकित्सा PuruPa. 123.8; अज्ञातमद्य तनये त्यज शोकशङ्कम् BbhikṣāKā. 21.5; याचितभूपाप्रभृतेरज्ञातस्य व्ययस्याथ ।... कथये-द्विचप्रणशानं चतुरा KandaCū. vi. 3.8; न द्वितीयः नायकसंबन्धित्वेनाज्ञातस्य मुखनुम्बनमात्रस्याहृद्यत्वात् RasGaṇ. 501.8; **Aiii** of unknown identity वीरुथो याश्च पश्यामि चक्षुषा । अज्ञाता ज्ञानीमश्च AV. viii. 7.18; अथैतं राजतं वृषलाय वाज्ञाताय वातिप्रयच्छति BaudhS. i. 61.4; पुष्पेषून्मत्तकाद्येषु त्वज्ञातेषु विशेषतः PauskS. 25.22; संग्रामाग्रे मानिनां लज्जितानाम् । अज्ञातानां शत्रुभि-र्युक्तमुच्चैः श्रीमन्नाम श्रावयन्ति स्म नम्राः S'isūVa. 18.16; अज्ञाताय किमर्थं वासो दत्तः KuttaMa. 226; अज्ञातोऽतिथिरुच्यते VṛGautāSm. 535.4 (6); यत्र त्वज्ञात-श्चण्डालादिः कस्यचिद्गृहेऽवतिष्ठते BalaKri. ii. 139.7 (on 3.257 (?263)); अज्ञातेऽपि तथा पुत्रे प्रसनुता साप्यसंस्तुता SāliC. 6.198; भो राजन् अज्ञातस्य कथं दीयते (दुहिता) SimhāDvā.(App.) 242.1; अज्ञातस्य गले पुंसो वृष्टा मालां प्रलम्बिताम् । रष्टाः सर्वेऽपि भूपालाः CitraPaC. 220; अज्ञाता नामतो जातितश्च अज्ञाताः ViraMi.(Āhnika.) 545.3; **Aiv** incognito, un- detected वनं प्रस्थापयामास सप्त वर्षाणि पञ्च च । अज्ञातमेकं राष्ट्रे च तथा वर्षं त्रयोदशम् MahāBhā. i. 55.40; हस्ती श्वेत इवाज्ञातः कथं जिष्णुश्चरि-ष्यति MahāBhā. iii. 36.24; iv. 4.8; अज्ञातश्चैव लोकस्य विजहार युधिष्ठिरः MahāBhā. vii. 23.3; अज्ञातो नगरं प्रविश्य भवतो मित्रगृहे कालं प्रतिपाल-यामि Avimā. ii. 11 (6); तयोरज्ञातयोरिव यथोचितविधायिनोः । अतीयाय निशानेका क्षणाद्दर्शनभीतयोः PadmP.(Ra.) 16.212; विवाह्य सुन्दरीं तत्र तिष्ठज्ञातो यथेच्छसि KathāSaSāg. viii. 6.229; नृपः । काकशङ्की भवेन्न-त्यमज्ञातां वसति वसेत् AgniP. 224.30; वने द्वादशवर्षाणि निवासाय पणे कृते । त्रयोदशे तथाज्ञाते विजिताः पाण्डवा ययुः DaśāvaC. 8.460; नाज्ञातः प्रविशेच्छालां बालो वृद्धोऽथ भिक्षुकः Hastyāyur. 163.5 (2.6); देव कामपि युक्तिं कृत्वागतसि येनाज्ञात एव भवान् स्थास्यति GopāKeCan. 132.23; किमधिकमस्य ब्रूमो महिमानं वारिधेरिथं च । अज्ञात एव शेते कुक्षौ निक्षिप्य सुवनानि SābiDa. 596.3; अज्ञाता एव गृहिणां भक्षयन्त्याखुवद् गृहे KaliVid. 42; (कामपालोऽपि) परि-वारेणाज्ञातो गतः पञ्चनदिश्रेष्ठिगृहे KathāK. 55.25; **Av** unexpected, not thought of, sudden ततोऽभ्यगच्छत्कौन्तेयमज्ञातो नाम माधवः MahāBhā. i. 210.4; हरीणामियमज्ञाता विपत्तिः सहसागता Rāmā. iv. 55.8; **Avi** super- sensual अज्ञाते चक्षुराद्यविषयभूते वाचामगोचरे...प्रत्यग्भूते ब्रह्मणि चर्या SanatBh. 226.11 (on 1.31); सा तु चित्प्रतिबिम्बसहिता सती प्रत्यग्भिन्नमज्ञातं परं ब्रह्म विषयीकृत्य तद्गताज्ञानमेव बाधते VedāntSā.(Sa.) 26.13; **Avii** unintentional संवत्सरस्यैकमपि चरेत्कृच्छ्रं द्विजोत्तमः । अज्ञातमुक्तशुद्धयर्थं ज्ञातस्य तु विशेषतः ManuSm. 5.21; उपवासस्त्रिरात्रं तु दुष्टभक्ताशिनो भवेत् । अज्ञाते ज्ञानपूर्वं तु तद्दोषोपशमे (? मो) न तु MārkaP. 35.27; एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मान्तराजि-तम् । मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञाते च ये पुनः SkandP. iv. 51.79; अज्ञातमपराधं यमोऽपि क्षमते PuruPa. 195.11; **B** not knowing, ignorant प्रस्थाने वा पिता तस्य पञ्चत्वं च गतो भवेत् । श्राद्धादिकं तु पुत्रेण अज्ञातेन कृतं यदा BrYamaSm. 5.10; अज्ञातश्च द्विजो यस्तु विधवामुद्ब्रहेद्यदि । परित्यज्य च वै तां च प्रायश्चित्तं समा-चरेत् LaghvāśvaSm. 21.11; नैवेद्यं मुक्त्वा चेदीदृशी गतिः । अकामतश्चाप्यज्ञातो जीर्णं मार्गस्थितं सुत । यो भक्षेत् कामतो ज्ञातो नित्यं नैवेद्यमीप्सितम् । न जानन्ति गतिं तस्य वेदाः PañcaRā.(Nā.) i. 4.74; गरलं तन्मद्ये पपात । तेनाज्ञातेन पीतम् Purā-PraSam. 100.2; *m.* a specific fallacy अज्ञातः संशयासिद्धव्यतिरेकान्वयादितः PramāSam. 3.49; *n.* the unknown element रूपं न्यस्याव्यक्ते प्राग्भिन्ना यत्फलं भवेत् तेन । भक्तं परितुष्टफलं प्रभागजातौ तदज्ञातम् GopiSāSam. 2.107.

अज्ञातक (ajñāta-ka) *adj.* unknown ज्ञात एव ज्ञातकः । अज्ञात एव अज्ञातकः GaṇRa. 3.187 (230)

अज्ञातकन्द (ajñāta-kanda) *m.* unknown or unidentified bulbous root अन्ये तेऽज्ञातकन्दाश्च ते न प्रोक्ता मयानघ HāriS. i. 16.35.

अज्ञातकरण (ajñāta-karaṇa) *n.* unknown means एतेन अज्ञातकरणम् इन्द्रियम् इति प्रत्युक्तम् अज्ञातत्वस्य दुर्ज्ञानत्वात् TarkSam.(Ā.) 34.21; इन्द्रिय-व्यापारान्वयव्यतिरेकानुविधाथित्वाद् अज्ञातकरणजन्यत्वात् SarvaDaKau. 56.7.

अज्ञातकरणकत्व (ajñātakarāṇaka-tva) *n.* the state of having an unknown instrument परोक्षत्वे अज्ञातकरणकत्वानुपपत्तेः TattvCin. i. 680.7.

अज्ञातकरणता (ajñātakarāṇa-tā) *f.* absence of knowledge of the instrument (of *pratyakṣa*) अज्ञातकरणतया ज्ञानजननार्थमनुमानानपेक्षणात् AdvaiSi. 363.8.

अज्ञातकरणत्व (ajñātakarāṇa-tva) *n.* **A** the state of having an unknown instrument अज्ञातकरणत्वापातात् KhaṇḍanKhā. 517.16; प्रतिपत्तेरा-परोक्षत्वात्...अज्ञातकरणत्वाच्च NyāyKuA. ii(1). 230.8; ii(1). 238.1; ततश्चाज्ञात-करणा(? ण)त्वाद् रूपादिज्ञानवदेवाभावज्ञानस्येन्द्रियजन्यत्वं स्वध्वयसानम् TarkīRa. 105.4; TattvCin. i. 681.7; **B** the state of being an unknown instrument or means न हि संस्कारः प्रत्यक्षादिष्वन्तर्भवति ।... अज्ञातकरणत्वाच्च NyāySu. (Ja.) 277A.13 (on ii. 1.2); नाप्यनुमाने संस्कारस्याज्ञातकरणत्वात् SarvaDa-Kau. 52.3; यद्यपीन्द्रियमनुमेयं तथापि तस्याज्ञातकरणत्वानुपपत्तेर्व्या Nyāyāmṛ. 106A.5.

अज्ञातकरणा (ajñāta-karāṇa) *adj.* (*f.*) whose instrument or means is not known अज्ञातकरणाप्येवं स्मृतिर्नाध्यक्षतां गता MānaMe. 139.14.

अज्ञातकरणिका (ajñāta-karāṇikā) *adj.* (*f.*) having an unknown instrument एवमभावधीः परोक्षा चेत्तदा नाज्ञातकरणिका TattvCin. i. 681.4.

अज्ञातकरणीय (ajñāta-karāṇiyya) *adj.* ignorant of what is worth doing किमप्यज्ञातकरणीयैः... अमरगणैरसकृदुपसंगृह्यमाणचरणारविन्दमालक्ष्य चन्द्र-शेखरम्...सनकादयः... स्तोत्रुमारिरे NilaVi. 102.19.

अज्ञातकर्ण (ajñāta-karṇa) *m.* (Astron.) unknown hypotenuse अज्ञातकर्णे फलसंस्कृतोत्थस्फुटस्वकेन्द्रोद्भवदोः फलं स्यात् SiddhāTaVi. 120.13; तच्चापं चाज्ञातकर्णस्य मानमत्र व्यक्तं जायते तद्विलोमात् SiddhāTaVi. 159.8.

अज्ञातकर्तृक (ajñātakarṭṛ-ka) *adj.* having an unknown agent खुरपुट-निष्पेषशब्देन चाज्ञातकर्तृकं गमनमनुमितम् TantrRaha. 27.22.

अज्ञातकर्तृकत्व (ajñātakarṭṛka-tva) *n.* the state of having an unknown agent नैवं समस्तयोरेव मैत्रावरुणचोदना । अज्ञातकर्तृकत्वेन S'āstrDi. 330.11 (on iii. 7.21); अज्ञातकर्तृकत्वे...आप्तकर्तृकत्वेनिश्चयाभावादप्रामाण्यशङ्का स्यादिति चेन्न NyāyPari. 384.7.

अज्ञातकर्तृभेद (ajñātakarṭṛ-bheda) *adj.* (act of running) specified by an unknown agent अश्वस्याप्रतिपन्नगुणविशेषस्य प्रत्यक्षहेषाशब्दानुमितस्य... अज्ञातकर्तृभेदस्य धावनस्य च श्वेतोऽश्वो धावतीत्यन्वयबोधकत्वदर्शनात् Prakā-Paṇ. 392.12.

अज्ञातकर्मन् (ajñāta-karman) *n.* unknown rite उत्पत्तिविधिरज्ञातकर्म-स्वरूपबोधपरः VedāntKa. 59.7 (on i. 1.3)

अज्ञातकल्प (ajñāta-kalpa) *adj.* as good as unknown येषामज्ञात-कल्पानि नामगोत्राणि पार्थिव । ते हतास्तत्र भीष्मेण शूराः MahāBhā. vi. 111.9.

अज्ञातकाम (ajñāta-kāma) *adj.* ignorant of sexual desire, to whom love is unknown अज्ञातकामा निष्कोशा निर्मुण्डा इति च स्मृताः । वधूपस्थापने राज्ञाम् BhāvPra.(Sā.) 293.11(10)

अज्ञातकामत्व (ajñātakāma-tva) *n.* unawareness of or ignorance about sexual urge or desire तयोरनभिप्रेतत्वाद्ज्ञातकामत्वाच्च कामः स्यात् वेति संशयः JayaMa. 356.25 (on 6.6)

अज्ञातकामशास्त्रार्थ (ajñāta-kāmaśāstrārthā) *adj.* (*f.*) ignorant of the teachings of Erotics सहास्यमभया प्राह कपिले...अज्ञातकामशास्त्रार्थं MalliC. 7.296.

अज्ञातकारण (ajñāta-kāraṇa) *adj.* cause (of whose death) is unknown तस्मिन्नेवोत्सवदिने दीर्घदर्शी व्यपद्यत । अज्ञातकारणः BrKathāMañ. ix. 2.658; VetaPañ. 82.24.

अज्ञातकारणत्व (ajñātakāraṇa-tva) *n.* the state of having an unknown cause योगिनामज्ञातकारणत्वादिग्रहे... साक्ष्येव शरणम् GuruCandr. ii. 97.13.

अज्ञातकाल (ajñāta-kāla) *adj.* whose time is unknown यानि चाज्ञात-कालान्यङ्गानि तेषां प्रधानकालत्वं वक्ष्यते TantrVā. 1095.7 (on iii. 6.22)

अज्ञातकालम् (ajñāta-kālam) *adv.* for an unknown period of time सुखसागरे निमग्नौ रविभावज्ञातकालमवतस्थाते PadmP.(Ra.) 99.117.

अज्ञातकुल (ajñāta-kula) *n.* unknown family अज्ञातकुलजातस्य मे वृद्धा मिलिता कथम् CampaSreKa. 366; *adj.* of unknown family अज्ञातकुलस्य